

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insertate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptujju v gledališkem poslopju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 14.

V Ptujju v nedeljo dne 9. julija 1905.

VI. letnik.

Vabilo na naročbo in opomin.

Naprednjake in naše somišlenike uljudno vabimo na novo naročbo, stare naročnike pa prosimo, da ob pravem času ponovijo naročnino in zaostalo plačajo, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„Štajerc“

velja za na dom z pošiljanjem po pošti: za celo leta K 2.—, za pol leta K. 1.—. Posamezna številka stane samo 6 vinarjev.

Naroča se lahko z vsakim dnevom in se mora naročnina takoj na upravništvo vposlati, drugače se ne oziramo na dotično naročilo. Kdo še lista ne pozna, pošlje se mu en list na ogled. Upravništvo „Štajerca.“

Kar naši bralci nikdar nesmejo prezreti.

Kaj li če to biti? Kak napredek v kmetijstvo? Ali neutrujenost za razširanje našega lista in napredno mišljenje? Gotovo vsem tem vprašanjem sliši iz našega stališča prednost. Kmetovalec, kateri se danes tega ne drži, bo danes ali jutri med staro železo vržen. Čas teče brezobziren kakor je mimo njega in se ne ogleda na tacega.

Kaj pa je tedaj, česar ne smemo prezreti? Nič drugega, nego da je vsak naprednjak naročen na tak list, kateri se za njega poteguje, kateri mu v vseh dvomljivih slučajih lahko svetuje, kateri ga podučuje tudi kratkočasi in kateri mu priobči tudi novice naše domovine in imenitnejše iz tujine.

Aha, naročnike hoče imeti! bo si marsikteri mislil. Počasi, dragi prijatelj! Pripravimo si vse po redu. Kaj boš ti storil, če hočeš par volov prodati?

Ti boš gledal, da zveš kako stoji cena. Če je nizka boš počakal, da bo cena boljša. Kako pa zveš, kaka je cena? Tvoj prijatelj v mestu ali trgu morebiti ve, pa samo za svoj kraj. Potem še ne veš, kako je povpraševanje. Glej, to se zveš iz lista, ki si ga naročil in ta mali izdatek se ti dvojno in trojno povrne. Tako pa je tudi če hočeš kaj družega prodati, žito, seno ali druge poljedelske reči. Pa še nekaj družega! Kmet mora danes vedeti, kaj da se godi na svetu, kake napredke dela kmetijsko, kako zastopajo njegovo korist v deželni in državni zbornici poslanci, kmet se mora prepričati, kdo so njegovi prijatelji, kdo njegovi sovražniki, kdo mu hoče korist in napredek, kdo temo.

Vse to je do sedaj kmet zanemarjal in nasledki vidijo se povsod.

Sedaj boš pa vprašal: Kako si zamorem z mojim listom koristiti in kako jaz njemu? Seveda, si ga moraš naročiti in tudi plačati. Posebno sedaj ko se bliža drugo poluleto in list račune sklepa, zmisli se na njega ako si mu še kaj dolžan.

Pa še na nekaj te hočemo opozarjati.

1. Marsikateri bi rad ali kaj kupil ali kaj prodal. Toži, da nima priložnosti, da ne pride kupec itd. Za to imamo dobro sredstvo. Malo oznanilo ali insertat v listu čita tisoč in tisoč ljudi in marsikteri si misli, glej to si si že dolgo hotel kupiti, ta ima to po ceni za prodati, kupi od njega. Tako dobiš naenkrat naročilo da ponujeno stvar temu in temu prodaš. Tako oznanilo stane 1 krono in ti si stvar dobro in hitro prodal. Zatorej, če imate kmetje kaj za prodati ali hočete kaj kupiti, obrnite se na vaš list.

2. Vpošiljate pridno dopise iz vaših krajev. Če

tudi ne pride naenkrat na vrsto, potrpite, vsak dopis se skrani, včasih se samo nekaj priobči, če je pre dolg, ker moramo vsem ustreči. Prosimo Vas torej, pridno pošiljate nam dopise, kateri pa naj bodo kratki in jedernati in občne zanimivosti. Preveč osebnih ne moremo rabiti, dopisi pa, ki nimajo podpisa in niso od naših naročnikov romajo v koš.

3. Pridno razširjate naš list med znanci in prijatelji, vedno povdarjate, da je „Štajerc“ naprednega mišljenja in hoče vsakemu kmetu, obrtniku in trgovcu korist in zboljšanje stana. Mir hoče med norodi, mir med sosedi, katere ščuvajo klerikalski podli listi. Če tako bralec in list eden družemu pomagata potem imata oba korist in tedaj se lahko bojujeta za skupno pravico in za napredek.

Kaj se na Ogerskem godi.

Na Ogerskem vladajo sedaj razmere, ki so čisto mali revoluciji podobne. Z močjo, ki so jo klerikalci in pristaši Košuta po zadnji volitvi dobili, zginil je zadnji red iz dežele.

Od časa te volitve do danes se ni posrečilo vlade ustanoviti, katera bi le malo podporo našla na različnih strankah. Nikdo ni hotel minister biti, kak Košutjanec celo ne. Ko so se vse poskušnje iz ktere močnejše stranke ministra dobiti ponesrečile, grof Tisca ni hotel in ni smel dalje minister biti, imenoval je cesar feldcajgmojstra Feyervarja ministrom. Nujna dela so za reševati, kriza pa se je s tem še poostrila.

Ko so novi ministri v dvorano ogerske zbornice prišli, pozdravila jih je opozicija z besedami „faloti, izdajalci, šufti“ i. t. d. Novi minister je takoj uvidel, da s tem parlamentom ne bo mogel delovati.

Pa gorje še je prišlo. Fejervari imel je razun dekreta, z katerim je bil imenovan ministrom, še drug dekret v pri sebi, namreč da se državni zbor do sredi septembra preloži. Predno še jim je pa to prečital, so že državni poslanci izrazili vladi nezaupnost. Taisto storili so tudi magnati.

Državni zbor šel pa še je dalje in ta le sklep sestavil: 1. Preložitev državnega zbora je protiustavna. 2. Daljno poslovanje novega ministerstva je protiustavno. 3. Ministerstvo nima pravice novincev nabirati in davke pobirati. 4. Ministerstvo nima pravice, rezervistov pozvati. 5. Ministerstvo nima pravice z drugimi vladami se pogajati. 6. Določba kvote (denar za skupne izdatke) od kralja je protipostavna in protiustavna. Izplačevanje teh denarjev se mora ustaviti.

Ta predlog sprejel se je z velikim veseljem, predlagal ga je baron Banffy, nekdanji minister.

Med tem časom je že začela agitacija, da se davki ne plačujejo. 174 milijonov štibre nočejo Fejervariju dovoliti.

Večina advokatov noče več svojih vlog kolekovati, namesto koleka pišejo: Ker je sedaj na krmilu protiustavna vlada, ne kolekovamo več.

Novincev ne dovolijo, štibre ne dovolijo. Ljudje,

ki pridejo prostovoljno davka plačat, odpošljejo se domu. Denar za vojake se tudi ne dovoli, kako bo to končalo, nikdo ne ve.

Mnogo velikih županov je službo dol dalo, drugje ne vejo, kako da naj storijo.

Na mirovnem potu se kriza ne bo dala rešiti. Kanoni bodo morali grmeti, da se bode spet Ogromni gospod pokazal.

Seveda pametneje bi bilo, če bi na mesto naš Ogersko iz Ogerskega marširali. Ogrri nas stanejo toliko in toliko denarja in naš državni zbor se ravno baži z vprašanjem, posebno ljudska nemška stranka kakor bi se na naj navadnejši način Ogerska od nas v gospodarskem oziru ločila.

Leto 1848 se mislimo spet bliža, malo ognja na vroče glave madžarov ne bi škodilo.

Vojska med Rusi in Japonci

Boj in mir.

Mirovno vprašanje vedno bolj utihne, Rusija ni dovolj dobila. Namesto, da bi gospodje po groznem porazu v korejskih ožinah se na vse čine trudili, mir pridobiti, postali so že bolj bahati. Japonci naj se v Sibirijo zvbijo, tam pa uničijo, je povelje kneza Nikolaja. To povelje je Linevič tako dobro spolnevati začel, da je sedaj obkoljen in vsak dan lahko prinese novico „Rusi so pri Kirin-u in Ganšulinu popolnoma premagani od Japoncev.“ Tedaj še le bo Rusija za mir potezovala — a primorana; sila kola lomi.

Mobiliziranje.

Kjer koder se na Ruskem mobilizira, povsod se nemiri, ljudstvo noče v boj, z karbačem da bi pital. Z takim moštvom seveda Rusija ne more dobiti lastne zmage, pač pa čutiti zmago Japoncev. V Varšavi, kjer so bili veliki nemiri, je ljudstvo oznanilo, da se prične mobilizovanje. s tem odgovorilo, da je proklamiralo generalni štrajk. „Mir“ krije ljudstvo, „očka car“ pa jih goni v boj in gotovo smrt.

Japonska moč v Mandžuriji.

Japonci imajo po ruskem računu v Mandžuriji 88 do 404 bataljonov infanterije, artilerije in drugih 17 regimentov konjikov. Postavili so 5 armad; prvi je poveljnik general Kuroki, druge general Okamoto, tretje general Nogi, četrte general Nodzu, pete general Kamimura.

Japonci prodirajo proti Vladivostoku.

Iz Šanghaj-a se poroča: Japonci prodirajo proti Vladivostoku. V bližini kraja Tjumau prišle bo morale rebiti do bitke.

Pooblaščenca za mir.

Iz Wahsington-a se poroča: Ruska pooblaščenca za mir sta baron Rosen in grof Murawiew, japonska pooblaščenca sta minister Komura in poslanec Takahira. Mogoče je, da obe državi še vsaka več pooblaščenca izvolite.

bojiš
bi jih
kem
kar
je sp
pred
bili k
„Mak
slišal
na ka
jalo,
može
V ter
ter za
mrtvi
so ba
Vojak
Na N
„juna
in z
surov
ruski
je un
„jun
je bil
ker n
Od vs
V ok
genera
uničili
so se
mesto
T
V
D
Potem
žil se
hrane.
kapitan
to vid
in v v
nikov,
Odesi s
ščaka,
pustili
mestu
stanišč
darove
ročali,
aretirat
znamen
razstavi
čast iz
ljudstvo
loma o

Revolucija na Ruskem.

Krvavi dnevi v Lodzu.

Kri teče na bojišču, kri se preliva doma. Na bojišču so ruski vojaki strahopeteži, z korobačem da bi jih gnal v boj, čisto drugačni pa so, če je v kakem mestu kak nemir. Kar divje streljajo na delavce, kar besni sekajo po slabih ženah in otrocih. To se je spet pokazalo pri nemirih v Lodzu, ki so se godili pred tednom. O teh se nam poroča: Policisti, ki so bili kot delavci oblečeni, zbrali so se pred kavarno „Maksim“ in so začeli kričati, revolucijske pesmi peti, ališali so se klici proti vladi in naenkrat začeli so na kavarno kamenje metati. Vedno več ljudij je prihajalo, vedno večji nemir je postajal. Nekaj zavednih možev hotelo je vznemirjene pomiriti, pa vse zastonj. V tem trenutku prišli pa so že dragonci in kozaki, ter začeli sekati po ljudstvu. 150 oseb je obležalo mrtvih. Ko so to organizirani delavci zvedli, začeli so barikade staviti, na kar se je malo klanje začelo. Vojaki so kot divje bestije napadali gospe in otroke. Na Nikolajevem trgu so ustrelili 10 šolarjev. Pijanci „junaki“ udrli so v gimnazijo, tamkaj vse polomili in z ravnateljem, ki jih je k miru opominjal, tako hurovo ravnali, da je za nekoliko dnij umrl. Da ruski „vutki bratci“ žganjarij niso pri miru pustili, je umevno. Cele sode prikotali so na cesto ter si „junastvo“ krepili. Vseh, ki so med nemiri padli je bilo 2200 oseb. Mnogo jih je mesto zapustilo, ker nikdo ni bil ne življenja in ne premoženja varen. Od vseh strani prihajajo vojaki, da pogasijo nemir. V okolici Lodža in Varšave napovedali so delavci generalni štrajk, grajščino kneza Cyrila so popolnoma uničili in oplenili. Celo kmetje v okolici pridružili so se delavcem. Guverner je dal proglasiti, da bo mesto bombardiral, če nemiri ne henjajo.

Tudi v Varšavi se ni mnogo bolje godilo.

Vstaja pomorščakov — revolucija v Odesi.

Dne 27. junija priplula je oklopnica „Knjaz Potemkim Tavričevski“ v Odeso. Na tej ladji pritožil se je neki mornar pri kapitanu zaradi slabe hrane. Ker je to precej nedostojno storil, ustrelil ga je kapitan, namesto da bi mu kak odgovor dal. Ko so vidli drugi pomorščaki, so se vsi sprli ter ubili v vodo vrgli dotičnega kapitana in mnogo častnikov, razen osmih, ki so bili na njihovi strani. V Odesi so na suhem mrtvo truplo ustreljenega pomorščaka, Omelčuk mu je ime, razpostavili ter niso pustili sodnijskih oblasti blizu. Komaj se je to v mestu zvedlo, privrelo je na tisoče ljudij na pristanišče. Pri truplu bil je postavljen nabiralnik za grove za sijajen pogreb pomorščaka. Oblasti so pozivale, da bodo streljali, ako bi se skušalo upornike raztirati. Na krovu razobesili so rudečo zastavo v znamenje revolucije. Mrtvo truplo bilo je celi dan razstavljeno, mnogo ljudij je prihajalo mrtvemu zadnjemu izkazovat. Ko so pa hoteli policisti in kozaki truplo raztirati, se ti niso dali odtirati, ampak si ostali pri mrtvem truplu. Črez nekoliko časa

prišla je torpedovka v pristanišče ter ladjo „Espanso“ seboj vzela k Potemkinu. Pomorščaki Espanso so se pridružili upornikom. Noč od 27. do 28. junija bila je grozna za Odeso. Na večih krajih je mesto gorelo. 3 ruske ladje v pristanišču bile so v plamenu. Ko so si zopet kozaki hoteli Omelčuka truplo prisvojiti, začela je ladja Potemkin na mesto streljati. Tisoč in tisoč ljudi našlo je te dni smrt, mnogo milijonov znaša škoda, ki se je že povzročila. Pomorščaki iz „Potemkina“ podali so se v mesto in prevzeli vodstvo revolucionarjev v mestu. Iz Sebastopola so se baje 4 ladje odposlale, da bi ladjo „Potemkin“ uničile. — Daljši upori pomorščakov vrše se tudi v Libau-i in Kronstadt-u. Sebastopol leži baje v razvalinah.

Dalji nemiri v Odesi.

V Odesi so se kozaki uprli, streljati na neoboroženo ljudstvo ter se postavili na čelu demonstrantom. Pri pogrebu Omelčuka so orožniki prijeli več puntajočih mornarjev. Takoj se tovariši iz ladje „Potemkin“ dvakrat ustrelili na mesto. Iz mesta so pripeljali do 100 mrtvih ter jih v skupne grobe zakopali. Niti sorodaiki niso smeli biti pri pogrebu. Vsled tega je prišlo do novega boja med vojaki in množico. Škoda znaša že nad 60 milijonov rubljev.

„Potemkin.“

Oklopnica „Potemkin“ še ni, kakor so se ruska poročila glasila ujet, ampak še mirno vsem v strah pluje v Črnem morju. Pred rumunskim mestu Kostanica je obstala ter zahtevala premog, živež in vodo. Oblasti tega niso dale; rumunske ladje imajo povelje, paziti na Potemkina, če bi ta kaj proti mestu nameraval. Rusi so sicer proglaševali, da so se vsi puntajoči vojaki udali, a vendar ni resnično, Rusija sama ne ve, kaj bi storila. Že se baje začno vojaki na sukem puntati in če se to zgodi, stoji velika Rusija na pragu razkosanja. — To je revolucija, to ni več nemir. Pa prav se jim zgodi, tem bahačem. V Rusiji mož nič ne velja samo mašina je ali dobra hrana za kanone. Stric, stric, huda ti poje.

Najnovejše novice.

Rusija si ne more proti „Potemkinu“ pomagati. Ta velika država, ta močen „stric“ hoče nad Japonce, pa ni kos puntarjev ene ladje ukrotiti. Na ladji „Potemkin“ je baje 10 civilistov, ki imajo komando. Ko se je brodovje Črnega morja Potemkimu bližalo, je vprašalo, zakaj ne salutira. Iz Potemkima se je odgovorilo „komu“? „Cesarju“ signalizira brodovje in njemu se morate udati.“ „Mi ne poznamo cesarja,“ odgovorijo puntarji. Rusija je prosila vlade, da ji pomagajo mir narediti. V Odesi je mir. Delavci spet delajo. Oblasti bodo v kratkem razglasile število mrtvih in ranjenih. V Libau-i se je pri punti pomorščakov umorilo 2000 oseb.

Spodnještajerske novice.

Državnozborska volitev za mandat v okraju Maribor-Ptuj. Pri volitvi za mandat v okraju Maribor-Ptuj, katera se je vršila 5. t. m. oddalo se je 2386 glasov, od katerih je dobil Wastian 1061, Pfrimer 730, Šinko 328, Hilari 265; V Mariboru dobil je Wastian 693, Pfrimer 535, Šinko 56, Hilari 251 glasov; v Slov. Bistrici Wastian 5, Pfrimer 58, Šinko 7; v Slovenjgradcu Wastian 51, Pfrimer 7, Šinko 14; v Hohenmauthen-u Wastian 23, Pfrimer 10; v Mahrenbergu Wastian 45, Pfrimer 2, Šinko 2; v Saldenhofen-u Wastian 14, Pfrimer 1, Šinko 3; v Ptujju Wastian 119, Pfrimer 76, Šinko 21, Hilari 14, v Sv. Lenartu Wastian 22, Pfrimer 6, Šinko 17; v Ormožu Wastian 57, Pfrimer 3, Šinko 27; v Ljutomeru Wastian 29, Pfrimer 32, Šinko 50; v Središču Wastian 1, Šinko 128 glasov. Potrebna je tedaj ožja volitev, katera se bo v petek 7. t. m. vršila.

Zmaga naprednjakov. Pri občinskih volitvah v mestu Ormožu so v vseh treh volilnih redih sijajno zmagali naprednjaki. Klerikalna stranka se je sicer na vse načine trudila, pa zastoj, sloga jačila je naprednjake in jim prinesla zmago.

Izvrsten izpit (maturu) naredili so ptujski abiturijenti in sicer Bratanitsch Rudolf (z odliko), Geymaier Oskar (z odliko), Gubo Armin (z odliko), Hold Lothar, Kosser Josef (z odliko), Krautgasser Walter, Merz Konrad (z odliko), Part Johann in pl. Tschurtschenthaler Georg. Med 9 abiturijenti 5 odlik, lepo spričevalo za pridnost in neutrujenost mladeničev muze, lepo spričevalo tudi za profesorje. Častitamo!

Celjski prvaki in njih bratci v Zagrebu. Celjski prvaki, sokolisti, imeli so izlet v Zagreb, da se tamkaj sezidejo z bratci in se malo razveselijo, saj jim je poraz „močnega strica“ tako žalostne dni povzročil. Pa glej, prvaki letos nimajo sreče, vsako veselje se jim skali. „Domovina“ in „Narod“ sicer lažeta, kaka navdušenost je vladala, ko so prvaški bratci skupaj prišli. Iz same hrvaško-prvaške ljubezni začeli so se prav fino tepsti. Celjski pevci začeli so namreč srbske pesmi peti, to je pa tako razsrdilo hrvaške bratce, da so kar ljuti planili na goste, ter jih začeli tako „božati“, da je morala policija sokoliste braniti. „Domovina“ sicer trdi, da je to bila malenkost in da je veselica bila sijajna. Mislimo, da je bila, saj so bili vsi okinčani, ta je nosil moder nos ko plavico, drugi na čelu rudeč popek in klaverno vračali so se Celjani domov. Sedaj ne vejo, kam se naj peljejo. Velika ruska blažena dežela si sama ne more pomagati, sama svojih udanih ne more varovati, Hrvati so jih pretepli, kam se naj sedaj podajo?

Ptuj. Celjska „Doma-svina“ napada na prav podli način (to je navada tega lista) šolskega nadzornika Dreflak-a. Šolski nadzornik je rekel, kaj je želja vseh naprednih možev in lahko rečemo, da ima „narodno“ učiteljstvo za hrbtom samo 20000 nazadnjakov, mladeničev, seveda takih, ki jih od shodov poznamo, in zagriznjene župnike in kaplančke in

nekaj zapeljanih kmetov, na svoji strani pa imajo iz Monzornik 90000 napredno mislečih možev. Ti sedin iz Sbojijo še farške suknje in ne upajo še se javna daro svojo srčno željo, za nemški poduk, potegovati. gu, Jože 90000 pozabilo bo danes ali jutri, da bo učiteljovec, Jak tako podučevalo, kakor naprednjaki želijo. 30 K, o

Vol je nabodel na svoje rogove posestnika Mislovec, Pogorelec iz Spod. Dolič. Na sejmu pri sv. Urhu kletnika, je par polov in ko jih je domu gnal, zabodel nek iz Sv eden v hrbet, ter ga močno ranil. Pred kratkim iz Ten mogel je že zdrav zapustiti celjsko bolnišnico. at iz Ptu

Sv. Jurij ob juž. železnici je dosedaj bil z Andraž okolico ena občina. Tržani so zahtevali lastno občino K minc in deželni zbor štajerski je tej želji udovoljil enc Gais 29. decembra 1904 in letos je cesar ta sklep doš pri E ljavil. ael Mus

Ormož. Iz Ormoža se poroča: Ravno na Anmestu, kjer je lani sodnijski kanclist gospod Zabofc, bauer dvema osebama življenje rešil, utonil je anc Zeml na dan Sv. Rešnjega Telesa kleparski (špenglar)mina. učenc Paterčević, doma iz Marušovca na Hrvaški Polička Čeravno dober plavalec, ni bil kos deročim valona bil je kateri so ga požrli. Do danes še niso našli tra“ na ve utopljenca. katov pr

Sv. Urban pri Ptujju. Po noči od 22. nazi z taki p. m. zgorela je hiša in gospodarsko poslopje to dobri Franc-a Knechtel v Jannžovcih. Zgorelo je 7 Nevihl goveje živine in vse svinje. Pogorelec imel je čila je r lopja sicer zavarovana, pa ne visoko, živine pa kraji z zategadelj ima veliko škodo. a je toča

Maribor. Krojaški mojster Viktor Haas, v kogo ško boru obče poznan, obesil se je v Gradcu. V mlado d bile so skrbi, ker mu obrt ni napredovala. Otrdi Oplotni staro mater izročil je pred smrtjo varstvu brata je v o

Nesreča v rudniku. Iz Hrastnika se nam po Oplotni 18-letni rudar Anton Platinošek padel je 18. jutnika Vi opolnoči z praznim huntom v 60 m globok rosobo švig bil takoj mrtev. j mrtev

Izreden vzrok smrti. Pred kratkim je bromila. Mihael Moraus v Rušah lovil čebelni roj. Ena čelotnici u pičila ga je pri tem blizu nšes. To se je zgodilo, ki 11. dopoldne. V kratkem postal je v obrazula je ve moder in ob 2 popoldne bil je Moraus mrtev. ra poses

St. Ilj v Slov. gor. V zadnji številki poridi na po smo, da se je posestnik Enčič iz Selnice pod vaneh to kateri se je na njega prevrgel, zadušil. „Slov. ode v m podar“ piše, da je bil Enčič naročnik „Slov. Go Okrajn takoj od začetka, ko je začel izhajati ta list. ga zastop si pa ga. „Fihpos“ izhaja že 39 let, Enčič bilji, okolica star 35. Tedaj je bil Enčič naročnik že 4 leta med del se je narodil. Oh ubogi „Fihpos“, zakaj nisi ve ceste, preračunil? Vedno se ti ponesreči, če hočeš levesi in „Laž ima kratke noge.“ le neutru

Licenciranje in premiranje bikov 4. t. m. v dalo „Do Prignalo se je 68 bikov, od teh jih že 9 bilo služnega cirano lansko leto, 8 se jih jo spoznalo da za celo nič niso za rabo. 6 bikov so za jesenko licenciranje čati, kaj nali, 1 je dobil licenco od 1. septembra 1905. lib“, ki s se je licenciralo in premiralo 31 bikov, samsušile naj cenciralo 21 bikov. Za premije se je izdalo 68

so dobili sledeči posestniki: Otto Schwarsch-
Monsberga 60 K (I. državno darilo), Anton
in iz Sesterž 50 K (II. drž. daril). Po 40 K,
darila so dobili: Franz Leskoschegg na
Jožef Vindiš iz Leskovca, Simon Medved iz
ec, Jakob Žumer iz Sv. Lovrenca na dr. p.;
K, okrajno darilo sledeči: Tomaž Siter iz
avec, Karol Sima na Bregu, Jožef Šprah iz
nika, baron Kübeck iz Ankensteina, Franc
iz Sv. Lovrenca dr. p.; po 20 K Matija Koc-
iz Ternovec, Jurij Macun iz Lancavesi, Jožef
iz Ptujja, Janez Visenjak iz Sloma, zadruga
adraž v Sl. gor. Alojz Stanet iz Vurberka; po
minoriti v Ptujju, Martin Krainc iz Podloš,
Gaiser iz Sv. Bolfenka, Šimon Skerbinšek iz
pri Ptujju, Franc Pernat iz Šikole; po 10 K
Mustafa iz Župečje vesi, Anton Šmigoc iz
ce, Anton Preložnik iz Vurberka, Franc Lubec
bofc, Johann Rodošek iz Skorbe; po 5 K
Zemlarič iz Sv. Marka in Alojzija Muršec iz
arski).

Poljička ves. Na listjaku prvaškega posest-
bil je plakat, ki je vabil prvake v „Narodni
na veselico črnosuknežev. Drugje ne smejo
ovrilepiti, napredno ljudstvo ne dopušča, da
na takimi vabili onesnažili njih hiše. Listjaki so
dobri, pa samo ti prvakov.

Nevihta in strela. Dne 17. 18. in 19. junija pov-
je nevihta na Spodnjem Štajerskem v mno-
zajzi zdatno škodo. V okolici Pragerskega uni-
toča skoro celo žetev. Tudi strela naredila je
škode. V Sv. Jurju ob južni železnici ubila
deklenco, ki je med nevihto čez cesto bežala.
plotnice se poroča: V nedeljo, dne 18. junija
v okolici Oplotnice in Konjice strašna nevihta.
plotnici udarila je strela v drevo pred hišo po-
Videčnika, se od tod odbila in skozi okno
svignila. Tukaj je zadela fanta, ki je bil ta-
rtev in nekega starega stanovnika, katerega je
bila. Hiša se je užgala in do cela zgorela. V
nici udarila je strela v lipo ter usmrtila 2 ko-
ki ste pod drevesom bili. Pri Konjicah raz-
je veliko drevo, ki je stalo na zvišenem pro-
posestnika Hausenbüchel. Nevihta naredila je
na polju mnogo škode, ker je bila po nekterih
toča. Ta teden naredila je tudi mnogo
v mariborskem okraju.

Gosp. Okrajni zastop ptujski. Delovanje novega okraj-
t. Glej zastopa ptujskega nočemo premnogokrat ome-
pil, pa okolica ptujska naj sama spozna, kak razloček
a prednel delovanjem prejšnjega zastopa in sedanjega,
nisi tega ceste, stare popravljene in obsajene z sadnimi
š lagati in mnogo drugih koristnih naredb naj bi pri-
neutrujenost novega zastopa. Ker pa celjsko
v Ptujju „Domovina“ napada predsednika zastopa, vele-
ilo licenčnega gospoda Ornika, češ, on slabo gospodari
za plemo nič ne stori za okraj, hočemo na kratko po-
aje spoz, kaj se je vse do sedaj naredilo. Kar se tiče
5. Teda, ki so se kraj cest nasadile in katere so se
samo bile naj služi to v pojasnilo: Vsakdo ve, da lesena

ograja kraj cest mnogo stane in ne drži na veke,
ampak se mora za par let spet popraviti ali celo na
novo narediti. Zato je okrajni zastop sklenil, da
nasadi kraj cest živo mejo. Ta je prvič za vselej,
drugič je tudi boljša ograja, bolje varuje njive in
travnike kraj ceste nego lesena. Po zimski so se na-
ročile iz Ponikve sadike, pa med vožnjo iz Ponikve
v Ptuj jih je nekaj zmrznilo in te se niso pri na-
sadu prijele in se posušile. To je vzrok, da niso vse
rasle. Letos se je kraj cest 500 sadnih dreves posa-
dilo in 500 drevesc se je razdelilo med siromašne
posestnike. Okrajni zastop bo drugo leto spet sadna
drevesa razdelaval, v ptujski okolici se ja tako malo
stori za sadjerejo. Poglejmo si na zgornje in srednje
Štajersko, koliko sadja prideluje tamkaj celo mali
posestnik. Sadjarstvo mu prinese več dobička nego
živinoreja. Poglejmo si pa kako napreduje zgradba
novih cest. Nova cesta Zgornji Velovlek, Spodnji Ve-
lovlek—Juvanci je že posuta in daljša dela se bojo
sedaj pričela. Vsi novi mosti, kanali in prelivi so
nareti iz železa in cementa, da bodo trajni. Prešnji
zastop delal je le lesene mostove in ti so za kratek
čas že v takem stanu bile, da je bil joj, koštali so
pa mnogo denarja in nekteri odborniki so si zelo
žepe napolnili. Komisija pregledavala bo si to cesto
prihodnji teden. Druga zgradba ceste Sv. Barbara v
Halozah do sv. Floriana je tudi že v delu. Ona bo
gruntirana in se radi tega 1000 kubiknih metrov
kamna za cesto že lomi. Črez veliki tamkašnji breg,
črez katerega je pred stara cesta peljala, ne bo se-
daj nove ceste, ampak ta bo šla na vnožju brega in
tako vožnja zelo olajšana. Za tehničkega vodja zgradbe
postavil je okrajni zastop zaslužnega nadučitelja
gospoda Ogorelec iz Sv. Barbara v Halozah, in ta-
mošnji veleposestnik gospod Korenjak ima nadzorstvo
dela in delavcev. Vidimo tedaj, da se da dobro go-
spodariti le tedaj, če z zjedinjemi močmi Nemci in
Slovenci delajo če ne uvirajo eni delovanje drugih.
Čas še nam bo pokazal in nas prepričal, koliko do-
brega za okraj je storil sedanji okrajni zastop pod
vodstvom našega tako zaslužnega gospoda Ornig-a.
Celjskemu budola „Domovina“ pa moramo sočutje iz-
ražati, če velezaslužnega moža blati in očitvidno ko-
ristno in dobro delovanje zastopa prezira in celo
hoče pomanjšati s tem, da trosi laži. Fej! Naš
okrajni zastop pa se naj ne ozira na take napade,
neutrujeno naj deluje naprej, kakor do zdaj in slava
mu bo. Sodilo bo ljudstvo za nekoliko let samo, ko
bo vidlo, kaj je storil napredni novi okrajni zastop.
O reguliranja Pesnice in daljša dela pri novih cestah
priobčimo v kratkem kakor tudi o delah pri Golem
Vrhu, Strmcu itd.

Dopisi.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Ker se sedaj pri nas ob-
činske volitve oziroma v občini Terbegovce in občini
Galušak približavajo, moram ti dragi „Štajerc“ na-
znaniti, kaj si prizadevajo naši farji. Naš župnik
Kunce je poslal svojega kaplana od hrama do hrama,

da naj ljudi spodbuja pri volitvi za farško stranko glasovati. 23. junija stal je naš župnik celi dan pri volitvi in ljudi na svojo stranko napeljeval, in glej, pridobil si je čez polovico volilcev. Kaplana je že zjutraj po 6. uri poslal naj prigovarja podrepnike, da ja gotovo pridejo na volišče. Eno zaupanje imamo, volitva bo mislimo zavržena.

(Opomba uredništva: Če se tako župniki v politiko vtikajo, če celo kaplani na povelje na vse zgodaj morajo hiteti agitirat, ni se čuditi, če ljudstvo v župniku in farjih ne vidi več „duhovnika“ ampak navadnega kričača in političnega hujskača, kateremu ni verjeti. Celó božje besede mu ne verjame, ali ga saj noče poslušati, če pridiga. Ni se čuditi, če se tako razširja „Proč od Rima“. Sami farji ste krivi, da vera peša, sami ste krivi, da jih toliko našo pravo vero zapušča. Premilostivi škof sami so strog ukaz proglasili, farji naj puste politiko — papež sam je to strogo ukazal škofom in papeževi ukazi naj veljajo. Mislimo, da vsak človek ve, da niso slabi zgledi, ne zapeljivci, ne brezverci, ne slabe knjige vzrok pešanja svete vere, ampak farji sami. Sami si lastno skledo blatijo. O Kunci-jo smo dosedaj mislili, da je pravi dušni pastir, vnet samo za svoj poklic, sedaj pa smo drugega prepričanja. Opozvali ga bodemo zanaprej.)

Ptuj. Dragi Štajerc! Čudno se mi zdi, da ti vedno hvališ ptujske minorite, da so baje pridni dušni pastirje, ki se ne brigajo za politiko in tudi tebe pri miru puste. Ko sem pa enkrat pri pridigi bil, kaj sem slišal! Gospod Vaupotič so iz prižnice kaj močno po tebi udrihali. Kaj porečeš k temu?

Veren poslušalec.

(Opomba uredništva. Res je, da smo vedno hvalili mirne ptujske duhovnike, hvalimo tudi tem potom spet naše duhovnike. Kar se pa tiče gromenja gospoda Vaupotiča proti našemu listu, opozarjamo ga, naj nas le pri miru pusti. V miznici urednika je črna škatlja, v njej dokaj zanimivega tudi o Vaupotiču. Gospod Vaupotič bi posegli v njo? Ne silite nas k temu, zelo neprijetno znalo bi Vam biti.)

Iz Žalca. Tudi jaz se na te obrnem, dragi Štajerc, da ti priporočam naše nazadnjake, prvake in farške podrepnike. Na binkoštni pondeljek je bila na Zgornji Ložnici pri Žalcu ustanovitev bralnega društva, seveda na farško povelje. Prvo besedo je imel naš nadučitelj, ki je na dolgo in široko priporočal te klerikalne liste: Gospodar, Naš dom, Mir i. t. d. Če te čitate, pridete gotovo na dno pekla, kjer je največja tema, Ložničani. Gospod nadučitelj, skrbite raje za pouk. glejte, da se bodo naši otroci v 5 razrednici toliko naučili, kakor smo se mi v 3 razrednici. Radovedni smo, kam boste dali vaše otroke izšolat, hočete jih samo pri slovenskem jeziku srečne storiti kot — dekle in hlapce? Vas pa zavedni občani opozarjamo na občinske volitve, katere se bodi proti božiču vršile. Pazite, da ne bo far sedel v odboru. Župnik spada v cerkev, ne pa v občinski odbor. Če se farji v občinske in druge

stvari vtikajo, lahko vera peša. Ložniški sam

Planina. Pod tem imenom je pisal znan v klerikalno capo, da je „dobjanski gospod“ iskal po Planini voznika, da bi se peljal k so ker je tožil neko dekle, ki ga je razžalilo. Re da ga je iskal, ker se mu do sedaj še ni v zdelo, da bi si omielil lasten koleselj in konj sodnijska pota, kakor je to dobjanski župnik Ku že davno storil. Vprašamo pa tudi, kdo je vreden zasramovanja, ali tisti, ki drugemu bla čast krade, ali pa tisti, ki je prisiljen pri sodni moči iskati? Taki tatovi časti so pa v Dobju ki se najbolj obešajo za faroško suknjo. Omeri deklina, ki je bila tožena, je Marijina devica, la faroški podrepnik bil tudi zaradi častikraja ob na 50 K, letos je zopet sodnija dvema faroš „štifelpucerjema“ zavezala jezik in sedaj jih je z nikom Vurkelcem vred trinajst na sodnijskem pe Vse to je zakrivil župnik, ki celo s prižnice šunta, in seje sovraštvo, kjer le more. Če bo Vu še nekaj časa v Dobju župnik, bo morala biti nija v Dobju, pa ne na Planini, poleg sodnije gavge za „verne katoliške poštenjake.“

Sv. Barbara v Halozah. Dragi Štajerc! Pr te ljubi Štajerc, sprejni od nas neko zanimivo godbico in ne misli, da mi Barbarčani spimo. te prebiramo čeravno nas iz prižnice in spoved vedno strašijo z vragom, ako te čitamo. Mislimo da so ravno tisti črni vrage, ki nas pred njim rijo. Uj in se čudi ti dragi Štajerc in prijat križev teden letos pri nas ni videl nikake proce k pridruženicam, in tudi ni, kakor navadno, bila s jeta procesija iz Leskovca. Župnikov izgovor je da nima časa! Oj ti stara vera, kam boš prišla procesije župnik nima časa, pač pa ima čas d polnoči svojo kuharico okoli išče, če mu odbeži.

Udani Barbarčani

Sv. Vid nad Valdekom. Tudi od naše fare čemo nekaj svetu naznaniti. Opravljali smo god šega farnega patrona Sv. Vida. Naš župnik bral je mašo, kaplan iz Plešivca pa je pridigoval. Od zač pravil nam je od sv. Trojice, potem od sv. Vida zadnje pa je prišel — Štajerc na vrsto. In gro je, da se je kar penil: „Tudi tukaj v sv. Vidu taki, ki berejo ta nesramni list. Prekleti neverni na večno boste pogubljeni. Enkrat je eden bil, 14 let ni bil pri spovedi, pa je rekel, pa koj živ Prokleti pes, zavoljo tebe ne bodo nebesa dol pa i. t. d. Da se ne smejimo. Ta ki 14 let ni pri vedi bil, gotovo ni Štajerca čital, ker Štajerc se 5 let izhaja. Kar se pa tiče tega, da so br Štajerca neverniki, rečemo samo to: „Ne sodite, ne boste vi sojeni.“ Kaplan črti tebe Štajerc, si mu že dovolj prašno suknjo enkrat pokrtačil. hodnjič si pogledamo organista in farške podrepni

Mala nedelja. Pred kratkim šlo nas je iz fare nad 70 oseb na božjo pot k Mariji Bistri Veselo so nas povsod, kjer smo se cerkvici blih pozdravljali z zvonovi, povsod nas malo pota spre

in nas utrujene popotnike je to okrepčalo in z
sem smo dalje romali. Pri sv. Barbari v Halozah
komaj zagledali stolp, smo že slišali zvonjenje,
je faranom naznanjalo, da pridejo romarji. Ko
se vračali nazaj, spet povsod zvonjenje že od
samo v domači vasi ne. Organist je rekel, da
misli, da so pastirji peli. Ko smo že prišli k
ovi hiši, letel je komaj zvonit. Mislimo, da celo
nika ni prav, da se je nam zvonilo, ker misli,
trajcarje v tujino nosimo. Dovolj ste od nas do-
mi smo zvone plačali, zbirca mislimo tudi ni
bila, denar je vam prvo, potem pride vaša
kakšne se pa vaše pridige! Vedno in vedno
pravite o časopisih, katerih ne smemo čitati,
ere spet naj marljivo čitamo i. t. d. Šaj vas
do več ne poslušā, ker vedno eno in isto kvasite.
bi raje božjo besedo slišali, to nam raje razla-
čatu v cerkvi.

Iz Jarenine. Ljubi Štajerc! Sprejmi en par
od me popotnika in priobči, kaj sem vse videl
lišal zanimivega na mojem potovanju. Jaz vedno
nem z enega kraja v drugega, moram z trebu-
za kruhom in sem danes tukaj, jutri tam. Tako
sem tudi enkrat v nesložno Jarenino. Ker sem
utrujen, ukrenem vneko gostilno, da se okrep-
Na mizi leži „Naš dom“ ali po domače rečeno
silo bedakov“. Vzamem ga v roke in takoj za-
m dopis iz Jarenine. Od smeha bi skoraj počil,
sem prebiral, kaj kvasijo jareninske mladenke.
katera za tilnik dobila ker pravijo: „Tudi med
dekleti ni vse tako, kakor bi moralo biti, tudi
nami so take, ki delajo pohujšanje i. t. d.“
fantje, ki prebirajo „Štajerca“ niso vredni njihovega
veranja, nočejo z njimi govoriti, mislimo pa da je
protno, zavedni fantje nočejo farških, po vosku
deh devic. Če bi jih ljubi Štajerc enkrat v „če-
nici“ (čitalnici) videl, sam bi rekel, fant, ki tako
zamore ljubiti, spada v „Feldhof.“ Gotovo se
ne briga za nje, nego naš kaplanček, zakaj, ne
Mlad še je.

Iz Marjetske fare pri Ptuju. Iz našega kraja še
bilo nikdar kaj čitati v Štajercu, zakaj ne bi
vedli, kako se kaj tukaj godi. Povedati bi
o šolskih drvah, pa sem slišal, da se tisto že
sodnji obravnava. Po kdo bo po leti o kurjavi
mimo govoril? Povedal bi tudi lahko, kako je naš
bljenec fajmoštra, nadučitelj Ž. lepa rodovitna
drevesa posekel, pa kaj, saj ima sam škodo.
kaj pa le hočem povedati! Kolikokrat sem si že
misli, zakaj naš župnik očale ne nosijo. Saj tako
ni ljudje radi očale nosijo, če jih tudi ne potre-
ujejo, da so le še bolj lepi. Lojzek pa je že tako
več lep. Več ljudi več ve in tudi mi kmetje smo
dogovorili, zakaj da jih ne nosijo. Zato ne, da
bro ne vidijo, kaj se krog farovža in pri šoli godi.
zimi ko so se fantje in deklete enkrat za špas
lo skečkali, takoj je bila grozna pridiga. Ko so se
kaj nekoč nekateri fantje spozabili in v cerkvi govo-
hitro je bila tožba pri sodnji in še ne vemo,
da bode iz tega. In take stvari bi se še lahko

mnoge navedle. Šola pa je nasproti farovža, tam pa
naš župnik nič ne vidi. Učitelj in učiteljica se ljubita,
pa saj jima to tudi nihče prepovedati ne more, pa
naj to tako storita, da ne bodo doma otroci pove-
dali učiteljica — pa je ljubica od učitelja. — Če bi
kmečko deklet šlo svojega fanta obiskat, kakšen vris
bi bil. Učiteljica pa gre ob nedeljah k učitelju v
stanovanje in ko gremo mi od večernic, slonita oba
pri oknu, kakor če bi bilo to Bog ve kako imenitno.
Morda da je pri gospodi, a če se med kmeti živi,
mora se po njih ravnati. En par krat se je zgodilo,
ko so šli fantje od večernice in gor k oknu žvižgali
in klicali pst, pst, tako, kakor smo nekaj vojaki v
Poli klicali zvečer dekleta. Šolarji pa gredo vmes
med odrastli in vse to vidijo in slišijo. Ali je to v
korist solarčkom? Kje pa imajo zdaj gospod župnik
svoj dalnogled? Saj o veliki noči vedno s tistim
gledajo, da vedo, kdo da strela in potem naznanijo
žandarmeriji. Zakaj pa tukaj enkrat dobro ne pogle-
dajo? Šolarji te učiteljice povedajo, mi ne smemo
iti med uro vun, naša gospodična pa tolikokrat
vun gredo. Če je bolna, naj se javi bolno, če je pa
zdrava, naj pa svojo službo opravlja. Otroci pripove-
dujejo, kako učitelj hodi v učiteljico stanovanje,
kolikokrat da pride ona k njegovim durim k razredu
trkat in kako da si pošiljate vedno z enega razreda
v drugega pismičke, seveda to šolarčki nosijo. Če
ljubica vedno na ljubčeka misli, si naj vsak sam
razsodi, koliko je pouka v šoli. Pa če sta že zmirom
skupaj, jima ne bi bilo treba listeke med šolo pisati.
Odrastli šolarji še niso več tako neumni, da bi ne
opazili kaj takega. Sedaj pa če odrastli doma
govore, danes sem ta dva tukaj srečal, drugi pove,
jaz pa sem jih tukaj videl, to gotovo ni najbolje za
mladino. Mladina od danes je že sama preveč zrela,
če pa še ima tak zgled! — To sta tisti dva, ki sta
bili enkrat v „Slov. Gospodarju“ pohvaljena, da
očitno vero pokažete in se ne data zapeljati od slabe
tovaršije. To je res, da očitno kažeta, a ne vere,
pač pa ljubeza, šš pred šolarji je ne skrivata. Bilo je
pred nekimi tedni ob večni luči, šli smo s polja domu.
Koga srečamo? Učitelja, ki si je peljal učiteljico v
gaj — gotovo večno luč molit. Fantje so za njima
zvižgali pst, pst, klicali in kar se je še govorilo, to
se ne more pisati. Čudno, fajmošter vse to ne vidijo,
kaj se dan z dnevom godi, nadučitelj ne vidi in ne
sliši nič. Zakaj ne? Ako bi tema dvema kaj rekel,
potem ne bi imel ob praznikih pevca in pevko.
Tedaj da imata ob praznikih pevke in pevca naj
imajo otroci dan za dnevom slab zgled? Kaj mi ne
plačujemo za šolo tako kakor drugi, ravno mi bi
moralo svoje otroke izročiti takim učiteljem. Mi zah-
tevamo, da bode tega počenja v kratkem konec. Ali
enega prestaviti, ali pa jima zapovedati, da se mo-
rata v najkrajšem času ženiti. V zadnjem „Gospo-
darju“ smo čitali, da pojde ena učiteljica od naše
šole proč. To je tista učiteljica, katero nimajo samo
šolarji radi, ampak vsi farani jo ljubijo in spoštujejo,
ker ona nam daje prelepi zgled, kako se naj starši
spoštujejo in ljubijo. Toraj izgrizla sta jo, bilo je že

dolgo o tem čuti, kako se nadučitelj in fajmošter trudita jo odpraviti. Kar je dobrega more proč, kar pa je mladini v kvar, to pa imata ta dva imenitna gospoda v posebni časti. Gospod župnik ste li dušni pastir, ali imate vi duše naše mladine na skrbi? Nikakor ne. Tam vtikate nos, kjer vas nič ne briga, kjer pa bi morali vašo moč pokazati, pa molčite. Brigajte se več za farovž in šolo, saj ste šolski načelnik, (ker pač vsi obžalujemo). Našo pošto v Možganjih tudi raje pustite na miru. Ali menite župništvo pustiti in k pošti iti, saj pa bodete zdaj dobili še bolj plačo? Kako se bodete še le potem krog vozili, da bi pošto v Možganjih odpravili in jo k Marjeti dobili. Tedaj še enkrat, brigajte se tam, kjer je vaša stvar. Mi zahtevamo tega konec, enega proč, naša želja bi bila žensko proč, ali pa v kratkem poročiti se. Sedaj pa še nekaj, ker nam je od vseh naših učiteljev in učiteljic nerazumno. V sredo dan sv. Alojzija imeli so šolarjo mešo. Vsi otroci bi morali biti ob 1/6 že v šoli. Gotovo za učitelje in učiteljice je to prilično, saj iz postelje skočijo pa so v šoli, pet šritov narede, pa so v cerkvi. Pa ubogi otroci! Kaj nima od vsih šestih nobeden toliko možganov, da bi pomislil, kako daleč imajo nekateri otroci. Siromaki bi morali najmanj že ob pol 5 uri vstati, ako hočejo v pravem času v šolo priti. Seveda duhovniki imajo veliko dela, piti, jesti, spat, zato pa je dobro, da svojo delo zgodaj zjutraj odpravijo. Uboge fare, kako trpijo.

Opazovalec.

Od sv. Vida pri Ptujju. Dragi nam „Štajerc“, zopet se moramo oglasiti in ti naznaniti, kako nestrpen je naš farški grajžlar, Štajerčevim bralcem dobro znani Tombah. Pred kratkim se je naselil pri nas nov trgovec, prijazen in pošten človek naprednega mišljenja g. Petelinc. Seveda to ni nikakor po volji farškemu grajžlarju in ta si prizadeva na vse kriplje, da bi mu preprečil trgovanje, da bi ga uničil. Pa ne boš, Tombah, ker mi te poznamo, že do dobrega! Tombah, povej nam, je li to pošteno postopanje od tebe, ki se bahaš vedno, češ olikan trgovec si, da postavljaš vsak dan ob cesti fante, kakor stražo, kateri morajo prijeti vsakega človeka, ki nese kaki koš ali pa kaki jerbas (korpec)? Ti fantje potem prigovarjajo ljudem, naj bi ne šli kupovat raji v farško grajžlarijo, češ novi trgovec ima slabo blago, med tem, ko je blago v farški grajžlariji vedno najboljše in najceneje. Vedi Tombah, da to postopanje smrdi prav po farškem bojkotu! Da lastna hvala smrdi, o tem je dandanes prepričan že vsak pameten človek, najbolj pa smo prepričani o tem mi Vidovčani, ker poznamo prav temeljito i tvojo trgovino i tvoje toli hvalisano blago! Novemu trgovcu pa svetujemo, naj se še v naprej neustrašeno uklene naprednjaškega gesla. Če pa ga kdo hoče bojkotirati, naj si pojde pravice iskati k sodniji.

Več naprednjaških faranov.

Razne stvari.

Brezplačni prostori za slepce. Za uk sposobni otroci, v starosti 4—12 let, ki imajo na Štajerski domačinsko pravico se v Gradcu v zavodu za slepce sprejmejo za šolsko leto 1905/6 in sicer če so sinovi mašnih starišev brezplačno. Prošnje, katerim morajo biti priloženi krstni list, domovnica, spričevalo o starostnih ljenih osebnicah (kozah), ubožni list in spričevalo, je otrok zares slep in sposoben za pouk, naj se konca mesca julija vpošljejo na ravnateljstvo „Oblindenanstalt“ Gradec, Leonhardstrasse št. 13.

Velika nesreča na morju se je zgodila blizu Koperja. Angleški parnik „Ancona“ se je zaletel v dansko šolsko ladjo „Georg Sateg.“ Z ladjo se potopilo 22 kadetov.

Župnik in župan morilca. V Barrafranca pri Porečju lermu so zaprli župana in župnika, ker sta obdružena, da sta umorila nekega bogatega posestnika, pa vsaj morilce najela.

Kako naj spimo? Neki francoski zdravnik svetuje ljudstvu, naj po leti in po zimi spi pri odprtem oknu. Sobni zrak se naglo pokvari in nič ni tako nezdravo, kakor nečist zrak. Človek potrebuje na uro povprečno po 400 litrov zraka, osem ur torej 3200 litrov. Mož in žena potrebujeta eno noč skupaj 6500 litrov zraka. V štirih urah je v sobi več sto litrov ogljikove kisline in mnogo strupenih plinov. Proti temu se je mogoče samo na ta način braniti, ako vedno dobivamo čist zrak. Zatorej odpirajmo okno! Po zimi rabimo taka okna, ki bodo imela v steklu majhne luknjice. To nas bo čuvalo pred prehlajenjem, zrak bo pa vedno čist.

Poti med njivami treba je vedno zboljševati. Dobro pot k njivi zelo zviša vrednost njive. V jame in jarke pri vsakem peljaju lahko nekaj prodeca vsujemo, brez da bi nam bilo treba nalašč tja prodec navvažati. Podoč lahko pobere mu debele kamne ob glavni cesti in jih vržemo potem v globoke kolovoze.

Prijubljene pijače posameznih narodov. Državno pisni urad Zjedinjenih držav v Severni-Ameriki je sledeče deče dognal: Na Angleškem se spiije največ čaja na leto 256,508.731 funtov, pride na osebo 6 funtov. Na Zjedinjene države spiije največ kave, na leto 960878977 funtov ali 11 1/2 funtov ena oseba; Nemčija spiije največ piva, 8.022,501.000 litrov ali 131 litrov spiije ena oseba na leto. Rusija ima najrajš vino. Na leto ga spiije 783, 139.500 litrov, na osebo pride 5 1/2 litrov. Na Francoskem pa vlada vinom na leto se ga spiije 6.042,437.000 litrov, na osebo pride 156 litrov.

Strašen samomor. Strašen samomor izvršil je v Trstu 70 let star usnjak Karol Artissi. Najprej je prerezal žile na vratu, rokah in nogah potem se pa je ustrelil z pistolo, katero je z žreblji in vodno nabasal. Vzrok samomora bila je neozdravljiva bolezen.

Papež Pij X. o romanju. O papežu poročajo sledeča dogodbica: Pred kratkim prišel je tekomisija leta že drugokrat en župnik z romarji iz svoje farike k papežu. Po končani avdijenci reče papež župniku otroko

naj še male počaka, ter ga potem sledeče vpraša: „Ti gotovo nimaš v fari siromakov, moj sin?“ „O da, sveti oče, mnogo“ odgovori župnik. „Mnogo otrok je tudi v tvoji fari, ali ne?“ „Da svetost.“ „Če je tako, reče resno papež, manje romaj; denar, ki ga za romanje potrebujete, dajte raje siromakom, in zato, da otroci dobijo več pouka v krščanskem nauku. Če to storiš, napravil boš veliko veselje tvojemu papežu.“ To rekši, odpusti župnika. To si naj zapomnijo tudi nekteri duhovniki, ki ljudstvo daleč vodijo. V bližini imamo dovolj krajev, kam lahko častit gremo devico Marijo. Moli in delaj, ne pa samo moliti. Za molitvo čas, čas za delo. Pa ravno po leti, ko ima ljudstvo toliko dela, odvede ga kak kaplan nek dneve daleč, da skrbi za svoj žep. Kristus je rekkel, če hošes moliti, pojdi molit, kjer te nikdo ne vidi in ne moti. Molimo lahko doma, v domači cerkvi in tam romanje opravimo. Molitev bo tako večjavo imela, kakor na tujem, tam moli z celo obiteljjo, in mislimo, da se bo ta molitev Bogu bolj dodala. Daljno romanje prinese za mladino toliko porajšanja in nevarnosti, da ima v naših krajih čisto drug namen, nego častenje device Marije.

Za kralja — premalo lep. Italijanski kralj ima nečednosti, samo eno mu manjka, kakor to rečejo njegovi podložniki, namreč osebna lepota. Pred kratkim je bil na lovu. Neka stara kmetica, ki je vedla, da je kralj s spremljevalci blizu, mislila je, da je mož služabnik in mu je ponudila na prodaj jajca. Ko jih je kupil, kmetica pa je rekla, da lahko denar držiš, če ji kralja pokaže. Smehljaje reče kralj: „Kralja hočeš videti, ta sem jaz.“ Kmetica ga zahtevano pogleda, skima z glavo ter reče: „Kralj vi gotovo niste, vi ste za kralja premalo zali. Jaz sem bila kraljico, ta je zelo lepa gespa, katera si gotovo nikdar takega grdega moža vzela, kakor ste vi.“

Iz ljubosumnosti. V Caserti ustrelil je nek nadvoščnik svojega najboljšega prijatelja, ker ga je sumel, da ima skrivnosti z njegovo ženo, — v Novi Caserti ustrelil je stotnik v hotelu svojo nezvesto ženo.

Obesil se je, ker ni deževalo. V Haan-u pri Amsterdamu rekkel je kmet Triebe svojim prijateljem: „Če ne bo deževalo, se obesim.“ Za nekoliko dni se je res obesil.

Koliko se je lansko leto v Avstriji pridelalo. Na Nižjeavstrijskem se je pridelalo 1.097.784 hl, v Štajerskem 671.304 hl, Koroškem 53.5 hl, Kranjskem 199.740 hl, Tirolskem in Predarljskem 920.354 hl, v Slovenskem 525.107 hl, Dalmaciji 820.322 hl, Češkem 15.980 hl in na Moravskem 233.112 hl. Skupni zbirni delek je tedaj znašal 4.483.767,5 hl.

90 oseb zastrupilo se je z klobasami v Mostecu. V Češkem. Neki mesarski pomočnik je namreč iz klobas namesto soli dal strup za podgane v klobasah.

Koliko ur morajo spati šolski otroci. Šolska komisija v Stockholmu se je bavila z vprašanjem, koliko spanja potrebujejo šolski otroci. Dognala je, da pri krajšani spanje bolj škoduje, kakor pa

naporno delo. Otroci, ki ne spijo dovolj, zbolijo češče kot taki, ki se dobro naspijo, in sicer zbolijo četrtina otrok s prikrajšanim spanjem več kot dobro naspalih. Vsled tega je komisija določila, da morajo otroci do sedmega leta spati 12 ur, od 7. do 9. leta 11 ur, od 9. do 12. leta 10 ur, od 12. do 14. leta 9 do 10 ur, mladina od 14. do 21. leta 8 do 9 ur. Ker je poleti težko pripraviti otroke do zgodnjega spanja, treba jim je spalno sobo zatemniti; tudi kopanje in umivanje povzročuje spanec. Nikakor pa se ne sme pouk pričeti pred 8. uro.

Perzijski šah — rubljen. Kakor smo v zadnji številki poročali, bil je perzijski šah na Dunaju na obisku. Z Dunaja odpeljal se je v Pariz, a v Parizu mu ne izročijo prtljage, ker ima neka pariška firma radi neporavnane dolga rubežno pravico nad šahom.

V „Narodu“ čitamo: „Štajerc“ poje slavo ljubljanskemu škofu! „Slovenec“ taji, da je škof Anton Bonaventura v Mengšu izrazil svojo nevoljo radi dogodkov v Domžalah in da bi bil naglašal, da se imajo Domžalčanje za vse, kar imajo, zahvaljevati strogo katoliškim Tirolcem, kakor so poročali nemški listi. Nam niso znane podrobnosti, kako se je ta dogodek doigral, prepričani pa smo, da nemški listi škofove izjave gotovo niso iz trte izvili. ampak da je na celi stvari kolikor toliko resnice. Ako ni škof dotičnih besed govoril javno, jih je pač izrekkel napram nemškemu tovarnarju Ladstätterju, ki ga je na čelu nemških otrok sprejel v šulvereinski šoli; morda je škof Ladstätterju celo obljubil, da bo dogodke v Domžalah obsodil tudi s prižnice. Pa bodi že karkoli, to je gotovo o tem se ne more dvomiti, da je škof Tone obsodil Domžalčane, ki niso mirno trpeli, da jih v njihovih narodnih čuvstvih žalijo s predrznim izzivanjem priseljeni Nemci. To nam potrjuje v svoji zadnji številki tudi „Štajerc“, ki piše: „... milostivi škof je na odločen način izrazil svojo nevoljo nad izgredi slovenskega prebivalstva. Vernike je opominjal, da se imajo strogo katoliškim Tirolcem zahvaliti za vse, kar imajo.“ Nato dostavlja „Štajerc“ ta le hvalospev škofu Antonu: „Slava milostivemu škofu, slava pravicoljubu! Ni se zmenil, ali bo njegova pridiga prvakom všeč ali ne, pravica mu je bilo vodilo, mir je pridigoval, Kristusov mir.“ — Tako se navdušuje „Štajerc“ za škofa, in mora že dovolj vzrokov za to imeti! Sicer pa stvar ni tako čudna, kakor se zdi na prvi hip. „Štajerc“ mora hvaliti škofa, ako ne zaradi drugega pa zbog tega, ker je njegov zvest naročnik in podpira s tem njegova stremjenja gmotno in moralno! Že lani smo razkrili, da je slovenski škof Anton Bonaventura naročen na „Štajerca“ ter opetovano pozvali „Slovenca“, naj ovrže, ako more to našo trditev. „Slovenec“ je na vse naše pozive molčal kakor riba ter s tem priznal, da so naša razkritja resnična. In da ni bil v tem oziru mogoč dvom, je „Štajerc“ sam javno izpovedal, da smatra za posebno čast, da lahko šteje med svoje naročnike tudi ljubljanskega škofa. Ako se toraj uvažuje to „ljubavno razmerje“ med škofom Tonetom in „Štajercem“, potem se pač ni čuditi, da kliče Orniogo

glasilo škofu: hosana! Mi pa vprašamo, ali je še kak pošten Slovenec v vsi Sloveniji, ki bi bil naročen na ptujsko cunjo, kakor ljubljanski škof? Prepričani smo, da ni niti enega! „Slovenec“ je že opetovano proglasil „Štajerčeve“ naročnike za žganjarje in največje propalice; radovedni smo, ako šteje med propalice tudi svojega vrhovnega gospodarja in pokrovitelja — njegovo prevzvišenost škofa ljubljanskega Antona Bonaventuro Jegliča. — Glej, glej! Samo to nam očita „Slov. Narod“, da pojemu slavo škofu. O tem pa nič ne pove, kakor smo mu (Slov. Narodu) v zadnji številki predbacivali, očitati hujškarijo itd. Gotovo se je trkal na prsi, ter rekel: „Štajerc“, raca na vodi, prav imaš. Kar pa se tiče hvaljenja škofa, bomo to vselej storili, hvalimo tudi našega mariborškega in vsakega pravega dušnega pastirja. Mi nikdar nismo proti duhovščini, mi smo celo prijatelji, kajti pregovor pravi, ta je tvoj prijatelj, ki ti pregreške očita. Mi krtačimo če je treba, pa tudi hvalimo če je treba. Naše geslo ni vse duhovnike, pridne in slabe napadati, kakor to stori „Slov. Narod“, list „intelligence“ (?)

Rožek (Koroško). Kako se večkrat Nemeč v slovenskih krajih kakemu društvu pridruži in v njem deluje, tako je tudi pri nas nek kmetič pristopil k „Südmarki“. „Mir“ klerikalna cunja pa piše, da mu je takoj, ko je k temu društvu pristopil poginila ena svinja, ena telica in en volk in to je baje bila kazen božja. Ko je to zvedel odbor „Südmarke“, poudaril je temu nesrečnemu kmetu za darilo 250 kron.

Vseučilišče v Ljubljani. V državnem zboru bila je govornica zaradi slovenskega vseučilišča, katero prvaki bujno želijo imeti v Ljubljani. Dragi kmet, vseučilišče stane mnogo denarja, in kdo naj plača, ti ljubi kmet boš moral v žep seči. Naj ti raje dajo za te primernih šol, ljudske šole naj se v naprednem oziru zboljšajo, naj ti dajo nemški poduk, naj ti dajo raje poljedelske in strokovne šole, od teh imaš korist, od vseučilišča pa nič nimaš. Poslanec Robič je sicer povdarjal, da imajo že nabranih 1 in pol milijona bliščečih kronic, kje pa so, povej Robič! V tvojem žepu še tičijo, kmet, tebi jih morajo „nabrati“ iz žepa. Miljone in milijone bi moral ti kmet plačati, da bi nekaj srednješolskih profesorjev in nekaj jezičnih dohtarjev dobilo mastne službe, kot vseučiliščni profesorji. V Zagrebu imajo Hrvatje visoko šolo, zakaj pa večina Hrvatov študira v Gradcu in Pragi? Slabe učitelje imajo in tako bi bilo v Ljubljani, ljubljanska univerza nikdar ne bi (ali ne bo) videla učenjakov. Pa saj so že 4 sodnijski adjunkti v Nemčijo šli se učiti, da postanejo učenjaki nove univerze. Za tvoj denar kmet, šli so se tja zabavljat. Čuditi se tudi moramo, da niso šli na Rusko, Češko, Poljsko ali Srbsko, zakaj ravno na Nemško, zakaj li tja, kjer so po njihovem mnenju barbari in Bog ve, kaj še za ljudi. Vendar to univerzo zahteva samo nekaj vnetih dohtarčkov, „Slovenski Narod“ in njegova armada inteligenca, „Slovenec“ sam je proti, in dokaj zavednih, pametnih možev. Tudi ti kmet protestiraj proti

taki potrati, zahtevaj za se šole, ne daj pa, da tvoj denar dohtarju v zabavo.

Gospodarske in gospodinjske stvari.

Škropite! Radi prevelike vlage pojavila se je letos strupena rosa ali peronospora izvanredno rano in močno. Pregledovali smo razne vinograde na Štajerskem in povsod smo našli napadene trte. Osobito se je bolezen že močno razširila v nizkih in zapadnih legah. Razun na listju nastopa letos peronospora tudi na zarodu močno. Napaden grozdlič prepreden je od te boleznin in zdi se, kakor bi ga napala navadna plesen. Nekateri tudi imajo to bolenzen za plesen, drugi mislijo da je nova, tretji pa da je oidium. Opozarjamo toraj pravočasno naše vinogradnike, da jim preti letos huda peronospora, ki jim ne vzame lahko samo letošnje trgatve, marveč oslabi trsje tudi za več let. Zato škropite! Kdor ni še škropil v tretje, naj se požuri a v kratkem naj škropi v četrto. Dokler bo trajalo vlažno vreme, ponovi naj se to delo osobito v legah, ki so močno podvržene jutranjim rosam, vsakih 8 do 10 dni. Pri tem je škropiti najbolj mlado listje. Grozdju, katero je bolezen že napala, ni več pomoči. Skoraj gotovo odpade ali pa se osuje. Zdravo grozdje varuje naj se pa proti boleznin s škropljenjem. Kdor hoče toraj kaj rešiti, naj se požuri. Prazni so izgovori da ni vremena za škropljenje. Dež ne pada v enomer, zato porabimo vsaki prenehljaj. Če se galica na listju posuši, pa je dobro. Letos, se ne smemo ozirati niti na cvetenje trte, ampak škropimo, čim prej moremo.

Pisma uredništva.

Podgorje pri Slovenjgradcu. Bomo videli, morebiti priobčimo. Povestica ni slaba. — **Dopisi,** ki jih v tej številki nismo priobčili, pridejo prihodnjič na vrsto. — **Maribor.** Lenenadilo nas je, kar ste nam pisali. O mrtvih naj se govori najboljše, ne pa jim še v grobu pregreske oponašate. Ne sodite, da ne boste vi sojeni. — **Dobje-Planina.** V vsaki številki priobčimo nekaj. — **Hrastnik.** Prestavljenje omenjenega knjige prišlo bi vam zelo drage. Škode, da se ni izšla v slovenskem jeziku. Poskusite v Celju pri knjigotržcu Rasch vprašati, morebiti on ve, ali je že isla ali ne. — **Laporje.** Vaš dober dopis sprejeli, zelo radi bi ga priobčili, pa ni podpisano. Prosimo tedaj, da nam naznanite Vaše ime. — **Mala Nedelja.** Vaš izvrsten dopis pride prihodnjič. — **Plačila** sam tedaj imajo veljavo, če se na upravništvo direktno vposljejo.

Loterijske številke.

Trst, dne 24. junija:	8,	9,	19,	28,	64
Gradec, dne 1. julija:	6,	43,	32,	82,	64

Kateri boleniki rabijo z najboljšim uspehom naravno zdravilo namreč Franc Jožefov grenki vreclec (Bitterquelle)? Vsi tisti, kateri so prisiljeni služiti si svoj kruh bodisi s telesnim, bodisi z duševnim delom in ki občutijo vsled teh naporov motenje v prebavljanju, sploh v vseh telesnih organih. Pa tudi tistim ubogim srečnim, kateri so uživali preobilno ob mizi življenja in katerim grozi debelost se svojimi nezgodnimi občutki, se priporoča za njihovo zopetno zvrnitev kot najboljše in edino uspešno sredstvo Franc Jožefov grenki vreclec.

Praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ki slovi že na 50 let kot preizkušeno domače zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo že po celi monarhiji in ga imajo v zalogi vse lekarne. To mazilo ne izgubi tudi če ga leta in leta hranimo nič na učinku in bi ga vsled tega ne smelo majnkati v nobeni hiši. Dobiva se tudi v tukajšnji lekarni gospoda Behrbalka.

Franc Jožefov

grenki vrelec (Bitterquelle) 66

je najboljša grenka voda. (Rabi se ta voda tudi med drugim v splošni dunajski bolnišnici.) Zaloga pri V. Schulnik v Ptuj.

Učenec 281

se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom pri g. Francu Petschuch, Celje.

Iščem 283

za mojo trgovino z mešanim blagom pridno, delavno prodajko, zmožno slovenskega in nemškega jezika. A. Kriechbaum, Oplotnitz.

Za prodati je 291

ena mlatilnica (Dreschmaschine) še v prav dobrem stanu zelo po ceni. Franc Werdnigg, Sv. Vid pri Ptuj.

Učenec 287

in dobre hiše in z dobrimi šolskimi spričevali, se takoj sprejme v trgovini špecerijskega in manufakturne blaga. Franc Horvat, Ober-Radkersburg.

Viničar ali majer,

kateri je dobro učen in se razume dobro pri ameriških gorcih in tudi pri živini, ker služi sedaj za majera, želi službo premeniti do 10. novembra t. l. V službo bi se z 3 delavnimi močmi, naslov pove upravništvu „Štajerca.“ 285

lesna ženitna ponudba!

posesnik, ki ima mlin na 4 tečaje in novo žago, 53 let star, ki se z prijaznim kmečkim delotom ali vdovo, ki bi imela 1000 K premoženja, stara 28 do 30 let, oženiti. Naslov pove „Štajerca.“ 293

Učenec 271

z dobrim šolskim spričevalom, če se sprejme obeh deželnih jezikov, se takoj sprejme pri Johann Pungarscheg, trgovina z mešanim blagom v Slovenjgradcu.

Suhe gobe!! 210

prosi Amalija Šmyra, Dunaj, XVII. Elterleinplatz 7.

Kovačnica

Pristovi. na ugodnem prostoru, dobro vpeljana, na krajini cesti Poljčane-Brežice, se v najem da. Pojavnila da Eduard Suppanz v Pristovi. 272

Trgovski učenec

vešč nemškega in slovenskega jezika, z dobrim šolskim spričevalom se takoj sprejme pri Stefanu Brodar v Ormožu. 266

Lepo posestvo 289

lepa lega, 18 oralov zemlja, hiša z lepim gospodarskimi poslopji, lepi travniki, radovitne njive, sadonosnik, se celo ali posamezno proda. Franc Selinschek, Maribor, Trtesterstrasse 59.

Ženitbena ponudba.

Ozeniti se hoče 50 letni fant, ki bo prevzel majhno posestvo, z krcno in tabak-trafiko. Isče deklico ali vdovo (taka z 1 otrokom in in izključena), prednost kmečka hči, z najmanj 3000—4000 K. Vešča mora biti nemškega in slovenskega jezika, ter se dobro razumeti z gospodarstvom. Več pove upravništvu „Štajerca.“ 289

Zelo lepo posestvo,

tik glavne ceste, na ravnici, 1/2 ure od Maribora oddaljeno, se takoj proda. Hiša in gospodarsko poslopja so zidana in z opeko krita, 4 sobe, kuhinja, šparherd, magacin, kuhinja za pranje, 2 hleva za živino (za 15 glav), 9 svinjski hlevov, škedenj, listnjak, kolarnica, čebeljak, utica za rože, vrt za zelenjad, velik sadonosnik, njiva za špargeljne, dobre njive in travniki, vsega skupaj 5 oralov; pri hramu je dober studenec in trtni nasad. Cena vsega kakor leži z celo letino 26000 kron, šparkasa 1000 K. Plačati je toraj 8000 K, ostanek lahko ostane. To posestvo proda se tudi posamezno. Nadalje eno

lepo malo posestvo 294

tik glavne ceste, 1/4 ure od Maribora, zidana hiša z opeko krita, 3 sobe, kuhinja, veža, klet, škedenj, hlev za 2 kravi, svinjski hlev i. t. d. Sadunosnik, vrt za zelenjavo, njiva in travniki, vse v dobrem stanu, se po ceni, za 6000 kron proda, 2000 K se mora takoj položiti. — Daljša pojasnila daje Franc Podlipnik, Maribor, Tesen št. 42.

Oznanilo.

Na Cesar Franc Jožefovi gimnaziji v Ptujju odprla se bo začetkom šolskega leta 1905/06 pripravnišnica za gimnazijo, katera ima namen, učence vsaj toliko v znanju podučiti, kolikor se od njih pri sprejemu skušnji v prvi razred srodaje šole zahteva.

Kateri hoče biti sprejet, mora biti 9 let star ali bo še v letu sprejema 9.

Za sprejem nič ni za plačati, kakor tudi ni za učila.

Za vsakega pol leta treba je plačati 20 kron šolnine. Od tega plačila oprostite so tudi lahko revni in pridni učenci in sicer po določbah, kakor veljajo glede oprostitev šolnine v gimnaziji.

Daljša pojasnila da ravnateljstvo.

GRADEC, dne 13. junija 1905.

Od deželnega odbora štajerskega,

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2 1/2 metra dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 do 35 kr.

Vzorci (muštre) se tudi vpošljejo pa zahtevo.

Brata Slawitsch 265
trgovca v Ptujju, Florianski trg.

Kovaškega učenca

sprejme takoj izkušen kovač za podkavanje za ročna dela in za vozove in hamerski kovač. Vincenc Werdnigg v Slape, p. Ptnjska gora. 273

Sodar

se takoj sprejme na grajščini Negau. Taki, ki razum sodarstva tudi dela v vinogradu razumejo in so oženjeni imajo prednost. Daljša pojasnila daje oskrbništvu grajščine Negau pri Radgoni. 277

Lepa hiša

zidana in z opeko krita, se proda v prijaznem trgu z ali brez mizarstva. Sposobna je za vsakega obrtnika, tudi za prodajalnico. Pri hiši je studenec, vrt, 2 svinjska hleva, 3 sobe, kuhinja z šparherdom, veranda, klet, lepo dvorišče. Cena 6000 K; 1400 K lahko ostane na posestvu. Naslov pove upravništvu „Štajerca“ 275

Gospodinjo

iščeta 2 gospoda. Ta mora dobro kuhati in hišna dela opravljati znati (perila ji ni treba prati). Starše ženske, katere so že služile kot gospodinje in so vešče tudi nemškega jezika, imajo prednost. Vprašanja naj se naslovijo Steinbrenner Negau pri Radgoni. 276

2 kovača

potrebujem takoj, ki znata sekire izdelovati in enega, ki jih zna brusiti. Naslov: Franc Pristovnik, Hammerwerk, Oplotnitz. 279

„ŠTAJERC“

„Štajerc“ je list, ki ima glavni moter, brani spodnještaj. kmete pred iskoriščenjem od strani kmečkih sovražnikov.

„Štajerc“ hoče mir med sosečkima narodoma, katera sta primorana, skupaj živeti in katera sta odvisna en od drugega.

„Štajerc“ radovoljno odgovarja svojim naročnikom na vsako vprašanje bodisi v gospodarskih, v tožbenih, davčnih zadevah, sploh o vsaki stvari, katera je kmetu in trgovcu na deželi potrebna. Za pismo se mora priložiti znamka za 10 vinarjev.

„Štajerc“ sprejema radovoljno dopise od svojih naročnikov, želeč, s tem nerednosti, katere škodujejo kmetu, odstraniti.

„Štajerc“ prinaša vsakovrstne novice iz Spodnjega Štajerja, pa tudi iz drugih dežel.

„Štajerc“ izhaja na leto 26 krat in ne velja več kakor 2 kroni za celo leto in se lahko naroči vsaki dan.

„Štajerc“ priobči oznanila po jako nizki ceni. Oznanila sama pa priobčena v tem listu, imajo veliki vspeh. Na enkratno oznanilo je dobil pred kratkem neki gospodar 76 dopisov, tičočih se razglašene stvari. Število „Štajerčevih“ naročnikov vedno raste, kmetje, obrtniki, delavci, trgovci, naročajte „Štajerca“, pošiljajte mu vaša oznanila. Sedaj se tiska uže v 15 tisoč iztisih.

Naprednjaki, skrbite za razširjanje tega lista, tako, da bode kmalu postal tednik.

Upravništvo in uredništvo se bode od sihmal še bolj potrudilo, po svoji moči vsaki želji naročnikov ustreči, treba pa je, da se te želje pismeno ali ustmeno naznanijo.

Naprednjaki, zahtevajte v vsaki gostilni vaš list, zahtevajte „Štajerca“.

Zahtevajte pri nakupu
Schichtovo štedilno milo
z znamko „jelen.“

Ono je zajamčeno čisto in brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da do imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Priden viničar in majar

z famijlo se takoj sprejme pri
gosp. Martinu Kaiser v Karčovin
pri Vurberku (Wurmberg).

Prodajalka

se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom, katera je že 1 leto tako službo opravljala in je zmožna slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe na H. de Toma, Dobje pri Planini.

Popolno prepričanje

da sta lekarnarja

Thierryja balzam in centifolij-
sko mazilo

nedosežno uspešno sredstvo za vse notranje bolezni, influenco, katar, krč in vnetje vseh vrst, telesno slabost, motenje prebave, za rane, bule in poškodbe. Pri naročbi balzama ali pa na željo posebej se pošlje zastoj knjižica s tisoči originalnih zahvalnih pisem kot domači svetovalec. 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic balzama 5 K, 60 majhnih ali 30 dvojnatih steklenic 15 K.

2 lončka centifolijskega mazila 3-60 K franko z zaboječkom. — Naslov: lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu. Ponarejalce in prodajalce preuredb bom sodno zasledoval.

Franz Kaiser, Ptuj,

veleposestnik vinogradov, trgovec z vinom in žganjarnica.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosogljijo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

227

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Roedl=nova

tinta

iz kemične tovarne

PRAGA VII

Sternberg ulica št. 574

je najboljša.

Povsod za dobiti.

231

Hans Wouk, trgovec v Poljčanah (kolodvor)

priporoča svojo bogato zalogo blaga za možko in žensko obleko in različno platneno blago in gotove ženske in možke obleke.

Potem sladkor, moko itd.

Kupuje po najvišjih cenah jajca, maslo, vsakovrstne deželne pridelke itd.

Na prodaj ima tudi 40 štartinjakov dobrega poljčanskega vina.

228

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti

500 komadov za 1 gl. 95 kr. Ena krasno pozlačena precizna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. zlahtnim kamenom, 1 krasen možnjček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3⁴/₈ dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelna, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gl. 95 kr. Razpošilja se proti poštenu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakov (Krakau) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Na prodaj Opekarnica,

2 orala zemlje (najboljša ilovica), preša za zarezano opeko (Press-ziegel), 3 strehe za sušenje zidne opeke, ena streha za sušenje zarezane opeke, peč za opeko žgati, brizgalnica. Cena vsega 4000 K. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri Jerneju Pauko v Gor. Gorici (Ober-Goritzen) p. Rače (Kranichsfeld.)

261

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

600 kosov samo 1 gl. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim zlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berensteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat možnjček, 1 žepni nožič z pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezлата z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gl. 1'80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/14. 1038 NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Posestvo

255

v Studencih (Brunndorf) pri Mariboru, v bližini cerkve Sv. Jožefa obstoječe iz hiše z 5 stanovanji, gospodarskega poslopja, studenca in travnika se takoj prodaja. Natančnejša pojasnila zveže se v Mariboru, Mühlgasse 15.

Hranilnica (Sparkassa)

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spada-jočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

vlad. državnega mesta

Ptuj

Ravnateljstvo

Mestna hranilnica

(šparkasa)

v Ormožu

uraduje vsako sredo in soboto od 8 do 12 ure predpoldan. Pojasniti se dajo vsaki čas brezplačno. Vloge se sprejemajo vsaki dan. Vloge se obrestujejo polmesečno, toraj od 1. oziroma 16. dneva vsakega meseca, v katerem se je denar vložil in do 15. oziroma zadnjega dneva meseca, v katerem se je denar vzdignil.

Obresti se dne 30. junija in dne 31. decembra vsakega leta pripišejo h kapitalu. Vložitelju radi tega pripisa ni treba priti v urad.

Rentni davek plača hranilnica (šparkasa) sama.

Hranilnica (šparkasa) se nadzoruje od države in je tudi ud zveze štajerskih hranilnic in podvržena reviziji te zveze.

Hranilnica (šparkasa)

mestne občine Celje

Celjska občinska hranilnica nahaja se v lastni poslopju, Ringstrasse št. 18.

Vloge se obrestujejo z 4%; rentni davek plača hranilnica sama. Stanje hranilničnih vlog znašalo koncem leta 1904 K 11,842.642.40.

Hipotekarna posojila obrestuje z 5%, posojila menice z 5½% in zastavna posojila z 5%.

Hranilnica daje tudi v najem predale železnih omar, katere najemec in hranilnica zakleneta, shranjenje vrednostih efektov; prevzame pa tudi zaklenjena hranila.

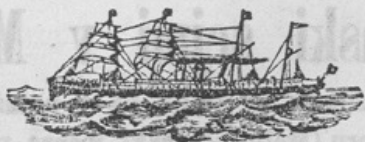
Podružnica in giro konto avstr. ogersk. banke. Kreditno in založno društvo hranilnice (šparkasa) mestne občine Celje daje posojila na menice z 5½%.

Za poslovanje so ob vseh delavnikih uradne ure od 9—12 dopoldne določene.

Ravnateljstvo

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

ve vrste gardbrodi. — Naravnost brez prekla-
nja v New York in v Filadelphijo. — Dobra hrana.
izborna opravn na ladjiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji

ali

Franc Dolenc, konc. agent
v Ljubljani, Knjodvorske ulice šte. 41. 537

Somatose

mesna beljakovina

podličnejše, tek zbujaajoče in živce oživljajoče kre-
pilno sredstvo.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Styria-

bicikelni

novi modeli 1905.

Cene za gotov denar:

Styria-bicikelni močni
(Strassenrad) po K 150.—,
Styria-bicikelni, najfnejši
(Strassenrad) po K 180—200

Styria-bicikelni (Halbrenn-
Maschine) po K 240,

Styria-bicikelni (Luxus-Herrenrad und Strassenrenner
mit Patent-Styria-Doppelglockenlager) po K 300.—.

Ze rabljene toda še prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100 do
kron. Na obroke (rate) podugodnimi pogoji prodajava samo zanesljivim
in proti dvanajstmesečnemu poplačilu in sicer samo nova kolesa.
Zahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik zastonj.
Styria-bicikelni so dandanašnji najimnitnejši fabrikati. Največja tovarna
za Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.
Bicikelni se smejo s zaupanjem kupiti, ker so izvanredno fino, toda
tako izdelani, kar zamore vsakdo, ki si je ta fabrikat omislil (kupil),
biti. Blago je garantirano dobro in se ne sme z manje vrednimi fa-
brikati zamenjati. Cene so jako nizko nastavljene in se toraj Styria bi-
cikelni vsakomur priporočajo.

Salogi imava tudi vse posamezne dele bicikelnov
tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und
Laufmäntel).

Wata Slawitsch, zastopnika za okraje Ptuj,
Ormož in Rogatec.

Stela naj se pošljejo zastopnikoma, ker fabrika posameznih koles ne
razpošilja.

Najbolj po ceni in z največjim dobičkom se kupi usnje (Leder)
pri krznarju (Gerber) in usnarju

H. BAUMANN v Konjicah. (Gonobitz).

Tam dobi vsak kupovalec jako dobre, po starem sistemu izde-
lane podplate, kakor tudi izvrstne, trpežne oglavi (Oberleder).
Od istega se sprejema tudi vsakovrstno surovo usnje v izdelo-
vanje in se izdela tudi na najcenejši in najsolidnejši način.

Čevljarjem, kateri obiskujejo sejma, se priporoča vsakovrstno
progasto (genärbt) in gladko usnje, posebno oglavi, kakor tudi
izvrstni odpadki od podplatov.

Samo majhen poskus zadostuje, da se prepriča kupec o izvrstni
kakovosti blaga.

Ravnotam se kupuje tudi po dnevnih cenah vsakovrstno surovo
usnje, to je vsakovrstne kože, kakor goveje, telečje, ovčje,
svinjske in pesje in sicer suhe ali pa tudi sveže (frišne).

Kupuje se tudi smrekova škorja cela ali pa zdrobljena, nadalje
ježica (Knopper) in sicer v vsaki množini in za najvišje gotovo
plačilo. 92

Lovske puške

vseh zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše pre-
skušene, priporoča

Peter Wernig

ces kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem
(Ferlach, Kärnten). 8

Ceniki se dopošljejo zastonj in poštnine presto.

Vsakovrstno prekajeno (zelhano)

meso, najfinejše klobase,
vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
zji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptuj.

Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro! 345

|| Prosim, poskusite ||

|| Prosim poskusite ||

Najboljše
klajno apno
se dobi samo pri

Adolfu Sellinschegg

Ptuj
nasproti
mestnega
gledališča
(teatra).

Ohranitev zdravega ŽELODCA

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno, iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbuja-joče in prebavljenje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledke nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zopernega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

1/2 steklenice 1 krono, cela steklenica 2 kroni.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo po-
stavno deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER-JA, c. in kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“, Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika steklenica in za K 150 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske. 135

V Ptujju dobi se v lekarni
gospoda Ig. Behrbalka.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven
kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna
žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga.
Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati
i. t. d.

58

Sadje iz juga	Zaloga piva iz Šteinfelda. Vsakovrstne mirenalne vode.	Riž, moka, sladkor, kava
Barve, lake, firnis i. t. d. Klajno apno.	Vsakovrstna semena, za katera se jamči, da se bodejo izklila, kakor semena za zelenjavo, za cvetlice, vsakovrstna vrtna semena, semena za polje in travnike priporoča po najnižjih cenah JOS. KASIMIR zaloga specerijskega materialnega blagin semen v Ptujju zraven „Štajerca.“ Ravnatom se kupujejo tudi sveža (frišna) jajca, surovo maslo (puter), sir, vrhje, sploh vsako- vrstni deželni pridelki in se plačujejo za nje najvišje dnevne cene. 141	Bučno in laško olje Deber vinski jesh in esence za izdelovanje jesh.
Čaj (tee) rum	Portland-cement, ter karbolinejum, rafija, gumi, vitriol, žveplo	Milo, sveče, soda

V ptujjskem mestnem soparno kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledečih
jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri po-
poldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2. uri
predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev). 376

Vodstvo ptujjskega mestnega kopališča. (Pettauer
Badeanstalt).

Živinski sejmi v Mariboru

V Mariboru se vršita na v nalašč za to-
nem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva
sejma.

Prvi vsako drugo sredo
drugi vsako četrto sredo
v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k
teh sejmov.

Oblastno dovoljena pisar

193 za vojaške zadeve (Albin Schanil)
„le na Dunaju“ XVII., Hauptstrasse 67. zvedenske pojasnile
svetovanja v vsih vojaških zadevah k naboru zvezanih,
služečih rezervnih častnikov in moštva. Vložba vseh vojno-
zadevajočih vlog, namestenje vojaških godcev, sprejem v
odgojevalne zavode itd. — Prospekt zastoj in poštne

Gumij za trsje cepiti

najfinejše in najboljše vrste, letošnjega izdelka
dalje cevi iz gumija za škropilnice proti peroz
in take za pretakanje vina in piva, kakor tudi
kovrstne druge izdelke iz gumija priporoča
debelo in drobno

brata Slawitsch, trgovca v Ptujju

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča
Izboljšane
vitále (Gö-
mlatilni

z najnovjšimi te-
(lagerji), lahko te-

Dalje stroje za
nico delati, trijerje in milne za šro-
Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo
prosto. Predaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštne
zastoj.

Vozičke za otro

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take na
imata vedno v zalogi in priporoča

Brata Slawitsch v Ptujju

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40

Vozički so lično in močno izdelani, cena
jako nizka. Pismenim naročilam se točno